

АДАПТИВНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ ЕФЕКТИВНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

У статті досліджено актуальну проблему формування адаптивного економічного механізму ефективного функціонування промислових підприємств в умовах трансформаційних змін. На основі систематизації та узагальнення наукових поглядів адаптацію промислового підприємства до змін розглянуто як складний багатоаспектний процес, що потребує гнучкого формування та коригування управлінських рішень. Запропоновано структурно-логічну схему адаптивного економічного механізму ефективного функціонування промислового підприємства в контексті принципів сталого розвитку. Обґрунтовано роль адаптивного економічного механізму ефективного функціонування промислового підприємства як ключового елемента системи менеджменту промислового підприємства, що забезпечує аналітичну обробку інформації та формування управлінських рішень, спрямованих на підвищення результативності діяльності промислових підприємств. Для оцінювання стану підприємств сформовано інформаційні бази даних за економічною, соціальною та екологічною складовими сталого розвитку, на основі яких розраховано та проаналізовано динаміку відповідних інтегральних індексів.

З метою підвищення рівня адаптації підприємств до мінливих умов господарювання запропоновано підхід до визначення домінантних факторів впливу на результати їх функціонування. Практичну апробацію здійснено на прикладі промислового підприємства, для якого визначено ключові економічні, соціальні та екологічні чинники, що впливають на виробництво сталі та прокату. Для оцінювання характеру і сили цих взаємозв'язків, побудовано багатофакторні регресійні моделі та доведено високий рівень визначених взаємозв'язків. За результатами дослідження сформовано систему регуляторів як ключового інструменту адаптації до змін та розроблено практичні рекомендації щодо формування управлінських рішень з урахуванням потенційного впливу домінантних факторів на ефективність функціонування промислового підприємства.

Ключові слова: адаптивний економічний механізм, промислове підприємство, сталий розвиток, адаптація, ефективність функціонування, екологічна відповідальність, соціальна відповідальність, конкурентоспроможність, система управління, трансформація бізнес-моделі, повоєнне відновлення.